

Werkdocument

Actieplan Regio Haaglanden

Jeugdwerkloosheid 2009-2011

Het geheel is meer dan de som der delen

van knelpunt naar pluspunt

Dit werkdocument is de regionale invulling van het landelijke Actieplan Jeugdwerkloosheid

Inhoudsopgave

Samenvatting	3
Hoofdstuk 1 Inleiding	5
Hoofdstuk 2 Analyse arbeidsmarkt en jongeren in de regio Haaglanden	7
2.1 SWOT analyse.....	7
2.2 Cijfermatige analyse	8
2.3 Conclusie.....	11
Hoofdstuk 3 Regionale Jongeren Aanpak	13
3.1 Inleiding	13
3.2 Beoogde resultaten.....	13
3.3 Programmalijnen.....	14
Hoofdstuk 4 Projectorganisatie.....	17
4.1 Convenant, projectorganisatie en coördinatie	17
4.2 Regionale samenwerking als basis voor behalen ambities	17
Hoofdstuk 5 Monitoring en evaluatie.....	19
Hoofdstuk 6 Inzet middelen	20
Bijlage 1 De arbeidsmarkt in Nederland en regio Haaglanden	21
Bijlage 2 Bestaande activiteiten	24
Bijlage 3 Overzicht van betrokkenen bij totstandkoming Actieplan Jongerenaanpak.....	30
Bijlage 4 Definities en afkortingen	32

Samenvatting

Het Actieplan Regio Haaglanden Jongerenaanpak 2009-2011 is het resultaat van intensief overleg en samenwerking tussen alle partners (gemeenten Haaglanden, UWV werkbedrijf, onderwijsinstellingen, Colo en sociale partners) in de periode juli – september 2009. Het geeft richting aan de gezamenlijke acties die in de regio worden ontwikkeld om de aanpak bestrijding jeugdwerkloosheid te intensiveren. Het plan is een werkdocument en beschrijft de ambities van de regio Haaglanden om alles in het werk te stellen dat jongeren niet de dupe worden van de huidige economische crisis.

De doelstelling van dit plan is het terugdringen van de jeugdwerkloosheid, het versterken van een sluitende aanpak en het versterken van de regionale samenhang van de activiteiten. Het plan sluit aan op de vier programma's zoals beschreven in het Actieplan Jeugdwerkloosheid van het ministerie van SZW.

Op basis van deze vier programmaliijnen en de analyse en prognoses uit hoofdstuk 2 heeft de regio Haaglanden de volgende beoogde resultaten geformuleerd:

- 270 jongeren van de gediplomeerde uitstroom MBO naar de arbeidsmarkt (2705)¹ wordt zodanig gestimuleerd dat zij alsnog door leren (dit aantal zal verder toenemen als ook cijfers in relatie tot HBO en WO volgen)
- 225 jongeren die zich melden bij de ketenpartners binnen de regio Haaglanden worden terug begeleid naar school (BBL en BOL in het MBO, HBO, WO)
- 150 jongeren die zich melden bij de ketenpartners binnen de regio Haaglanden worden aan een baan geholpen
- 360 jongeren die zich melden bij de ketenpartners binnen de regio Haaglanden krijgen een werkleeraanbod / stage²

Van de beschikbare middelen uit het Actieplan Jeugdwerkloosheid wordt een substantieel deel besteed aan kwetsbare jongeren.

De beoogde resultaten zijn gebaseerd op de in de zomer van 2009 verwachte toeloop van circa 2500 jongeren die in de regio Haaglanden over heel 2009 een beroep zullen doen op de dienstverlening richting werk, school en of inkomen. Op basis van gegevens van het UWV is de prognose dat dit aantal aan het eind van 2009 met nog eens 1500-2000 zal zijn toegenomen.

Uit de middelen van het landelijk Actieplan Jeugdwerkloosheid verwachten wij ongeveer 1000 jongeren een aanvullend passend aanbod te doen. De overige jongeren worden bediend vanuit het reeds bestaande beleid. De acties die worden ingezet om de beoogde resultaten te behalen zijn erop gericht de extra instroom te bedienen en een verdere toename van nww jongeren in de regio Haaglanden te beperken. Jongeren voor wie de afstand tot de arbeidsmarkt nu nog te groot is, bieden wij een scala van zorgvoorzieningen, maar ook participatie in de samenleving en bemiddeling naar vrijwilligerswerk.

De verwachte resultaten zijn gericht op de nieuwe activiteiten die starten in de tweede helft van 2009 en over het algemeen doorlopen in 2010. Activiteiten gekoppeld aan onderwijs hebben betrekking op het schooljaar 2009-2010. Over een deel van de beoogde resultaten kan daarom in de loop van september 2010 worden gerapporteerd.

¹ Cijfers Colo augustus 2009

² Deze cijfers zijn gebaseerd op het verwachte beroep van jongeren in de regio op ondersteuning bij het vinden van werk, doorleren en inkomens ondersteuning.

Na goedkeuring van het Plan van Aanpak sluit de staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en de Wethouder Sociale Zaken, Werkgelegenheid en Economie van de gemeente Den Haag een convenant namens de regio.

Hoofdstuk 1 Inleiding

Nederland verkeert in een economische crisis met een sterke groei van de werkloosheid als gevolg. Vooral jongeren krijgen hier meer dan normaal mee te maken. In de regio Haaglanden is de werkloosheid onder jongeren van 18 tot 27 jaar opgelopen van 2.396 eind 2008 tot 3.472 in juni 2009, een stijging van 44 procent. Van het aantal werkloze jongeren heeft circa tweederde deel, 2.328 jongeren, geen startkwalificatie: zij hebben ten hoogste een opleiding op VMBO-niveau.

Deze ontwikkeling moet worden gestopt. Negen gemeenten en het UWV Werkbedrijf in de regio Haaglanden gaan daarom nog krachtiger samenwerken met werkgevers, scholen, jeugdzorg, kenniscentra, het RMC en Colo. Vertrekpunt is voorliggend Actieplan dat in korte tijd is voorbereid en gerealiseerd door intensieve samenwerking binnen de regionale werkgroep Jongerenaanpak.

Ambities en doelstellingen

De Jongerenaanpak van de regio Haaglanden geeft uitvoering aan de ambities: **het terugdringen van de jeugdwerkloosheid, het versterken van een sluitende aanpak en het versterken van de regionale samenhang van de activiteiten**. Het gaat om een gedeelde zorg en verantwoordelijkheid om alle jongeren te laten doorleren, aan het werk te helpen of te houden. Hierbij wordt extra ingezet op jongeren in kwetsbare posities. Nieuwe pijler en belangrijke focus is het langer doorleren.

Regionaal Actieplan en convenant

Het Actieplan van de regio Haaglanden is de basis voor een convenant waarin betrokken partijen met elkaar afspreken dat zij een aandeel leveren in het uitvoeren van de ambities van het actieplan van het kabinet. Dit convenant 2009-2011 wordt op 23 september 2009 gesloten door de staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en de wethouder Sociale zaken en Werkgelegenheid van de werkpleinplusgemeente in de regio. Voor de regio Haaglanden is dat de heer H.P.M. Kool, wethouder Sociale Zaken, Werkgelegenheid en Economie van de gemeente Den Haag. Hij zal het convenant tekenen namens de colleges van de negen gemeenten in de regio Haaglanden.

Het regionale Actieplan heeft betrekking op 2009 met een doorloop naar medio 2010. Het betreft een groeidocument en zal periodiek worden geactualiseerd.

Het geheel is meer dan de som der delen, van knelpunt naar pluspunt

In de regio Haaglanden functioneren diverse overlegstructuren en samenwerkingsverbanden waarvan gebruik gemaakt wordt voor het realiseren van de ambities van het actieplan. Een van de concrete uitkomsten van regionale samenwerking is 'Gebruik maken van elkaars instrumenten'. Deze infrastructuur maakt het mogelijk dat kandidaten uit iedere gemeente in de regio gebruik kunnen maken van de instrumenten en trajecten uit andere gemeenten. De projectorganisatie van het regionale Actieplan, zal in samenwerking met reeds bestaande samenwerkingsverbanden en infrastructuur, zorgen voor verbinding van de activiteiten, uitwisseling van kennis en ervaring en het verder bevorderen van gezamenlijkheid in de ontwikkeling en uitvoering van nieuwe acties.

Bestaand beleid

In lijn met wat het kabinet nastreeft gebeurt er al erg veel in de regio Haaglanden op het gebied van scholing, werk en zorg voor jongeren. De nieuwe Wet Investering In Jongeren ondersteunt vanaf 1 oktober de sluitende aanpak. Het convenant Voortijdig Schoolverlaters tussen de regio Haaglanden en met het ministerie van Onderwijs is met taakstellende afspraken een krachtig middel gebleken. Bijlage 2 geeft een overzicht van de vele bestaande activiteiten in de regio.

De programma's

De extra activiteiten die mogelijk worden door de middelen vanuit het Actieplan Jeugdwerkloosheid sluiten aan op de volgende programmalijnen van het landelijke Actieplan Jeugdwerkloosheid:

programma 1: Jongeren langer op school, School Ex Programma

programma 2 : Matching-offensief

programma 3: Extra Leerwerk-banen/stages

programma 4: Kansen voor kwetsbare jongeren

Projectorganisatie

De negen gemeenten van de regio Haaglanden zijn Den Haag, Wassenaar, Leidschendam-Voorburg, Rijswijk, Zoetermeer, Pijnacker-Nootdorp, Delft, Midden-Delfland en Westland. De gemeente Den Haag is als werkpleinpluuggemeente aangewezen als contactgemeente. Voor de coördinatie, het ophalen van resultaatgegevens, het ontwikkelen en faciliteren van de regionale samenwerking is het Regionaal Platform Arbeidsmarktbeleid (RPA) Haaglanden ingezet. Voor de uitvoering van het Actieplan is per 6 augustus een projectcoördinator aan het stabfbureau RPA toegevoegd.

Middelen

In het Actieplan Jeugdwerkloosheid van het kabinet wordt langs vijf actielijnen € 250 miljoen uitgetrokken voor 30 regio's voor de jaren 2009, 2010 en 2011. Wanneer voorliggend Actieplan wordt goed gekeurd door het ministerie van SZW komt hiervan voor de regio Haaglanden in 2009 € 3,6 miljoen beschikbaar. Onderzocht wordt cofinanciering vanuit ESF-middelen. Dit bedrag wordt ingezet voor ontwikkeling van de gezamenlijke en regionale ambitie, voor extra activiteiten en voor uitbreiding van bestaande activiteiten. In 2010 en 2011 zijn de beschikbare middelen afhankelijk van de behaalde resultaten in 2009. De gemeente Den Haag financiert in 2009 de kosten van de projectcoördinator.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 van dit Actieplan wordt beschreven hoe de situatie is voor jongeren op de arbeidsmarkt in de regio Haaglanden en hoe die situatie zich in cijfers vertaalt. In hoofdstuk 3 wordt de aanpak beschreven. Per hoofdlijn kunt u lezen welke extra acties door de gezamenlijke partners regionaal worden ingezet en voor welke doelgroepen ze bedoeld zijn. Hoofdstuk 4 beschrijft de projectorganisatie, hoofdstuk 5 de monitoring en hoofdstuk 6 gaat in op de middelen. Aan dit actieplan zijn 4 bijlagen toegevoegd. Bijlage 4 geeft een lijst van gebruikte afkortingen en definities. Naar de overige bijlagen wordt in de hoofdstukken verwezen.

Hoofdstuk 2 Analyse arbeidsmarkt en jongeren in de regio Haaglanden

De arbeidsmarkt is beweeglijk, soms lastig te volgen en te voorspellen. Ze wordt bepaald door een groot aantal factoren zoals structurele economische en sociale veranderingen en conjuncturele schommelingen, zowel nationaal als internationaal. Dit alles geldt ook voor de arbeidsmarkt in de regio Haaglanden.

Om te kunnen bepalen welke acties de regio Haaglanden in het kader van dit Actieplan wil initiëren, om de jeugdwerkloosheid gezamenlijk effectief aan te pakken, vormt een analyse van de arbeidsmarkt de basis. Mede aan de hand daarvan worden specifieke knelpunten in de Haagse regio benoemd. De arbeidsmarkt wordt bekeken aan de hand van zowel een SWOT als een cijfermatige analyse.

Nadere toelichting over de ontwikkelingen op en prognoses over de Nederlandse arbeidsmarkt en die van de regio Haaglanden is te vinden in bijlage 1.

2.1 SWOT analyse

De situatie in de regio wordt in onderstaande SWOT-analyse samenvattend weergegeven.

Strengths

- In verhouding veel jongeren binnen de totale groep werkenden (positief voor werkgevers)
- In verhouding nabijheid land en tuinbouwsector
- In verhouding sterk vertegenwoordigde zakelijke en IT diensten sector
- In verhouding grote vertegenwoordiging zorg en overheid en dienstverlenende sectoren

Weaknesses

- Bovengemiddelde krimp verwacht in werkgelegenheid ten opzichte van landelijk in grote meerderheid sectoren
- In verhouding veel jongeren binnen totale groep werkenden (deze groep wordt geraakt omdat zij vaak als eerste op straat worden gezet)
- Aanwezigheid Den Haag als grote stad met gemiddeld gezien hogere werkloosheid en gemiddelde gezien lager opleidingsniveau t.o.v. het landelijk gemiddelde
- Mede door aanwezigheid Den Haag bovengemiddeld grote groep kwetsbare jongeren (bv jongeren met beperking, detentieverleden, verslavings- en/of psychische problematiek)

Opportunities

- In de nabijheid sterke regio's als Utrecht en noord Randstad inclusief Schiphol met arbeidsmarktmogelijkheden
- Vergrijzing en de daarmee samenhangende stijgende behoefte aan zorg en de daaraan gerelateerde toename van de arbeidsmarkt
- Den Haag als internationale stad van vrede en recht
- Delft als Delft Kennisstad
- Westland als Greenport Westland-Oostland
- Focus op onderwijs binnen kabinetsbeleid
- Akkoord van Lissabon: ambitie om als EU de meest competitieve en dynamische kenniseconomie van de wereld te worden
- Brede keus aan onderwijsniveaus, onderwijsrichtingen en onderwijsinstellingen in regio Haaglanden
- Hoog gemiddeld opleidingsniveau in regio Haaglanden

- Bestaande breed gedragen overleg- en samenwerkingsstructuren op het vlak van arbeidsmarktbeleid, oa het Regionaal Platform Arbeidsmarktbeleid en Samenwerking Onderwijs Bedrijven.
- Aanwezigheid en ontwikkelende 5^e macht in de regio Zoetermeer met organisaties in het maatschappelijk middenveld als productschappen, vakbonden, werkgeversverenigingen, belangverenigingen

Threats

- Beperkte fysieke ruimte voor ruimtevragende sectoren als land -en tuinbouw en woningbouw
- Afnemende mobiliteit door druk op het wegennet
- Vergrijzingproblematiek
- Kabinetsbeleid gericht op kleinere overheid met als mogelijk gevolg minder vacatures
- Ingeklemd tussen de twee dichtbevolkte regio's Rotterdam en Amsterdam
- Huisvestingproblematiek
- Bezuinigingen op re-integratiemiddelen

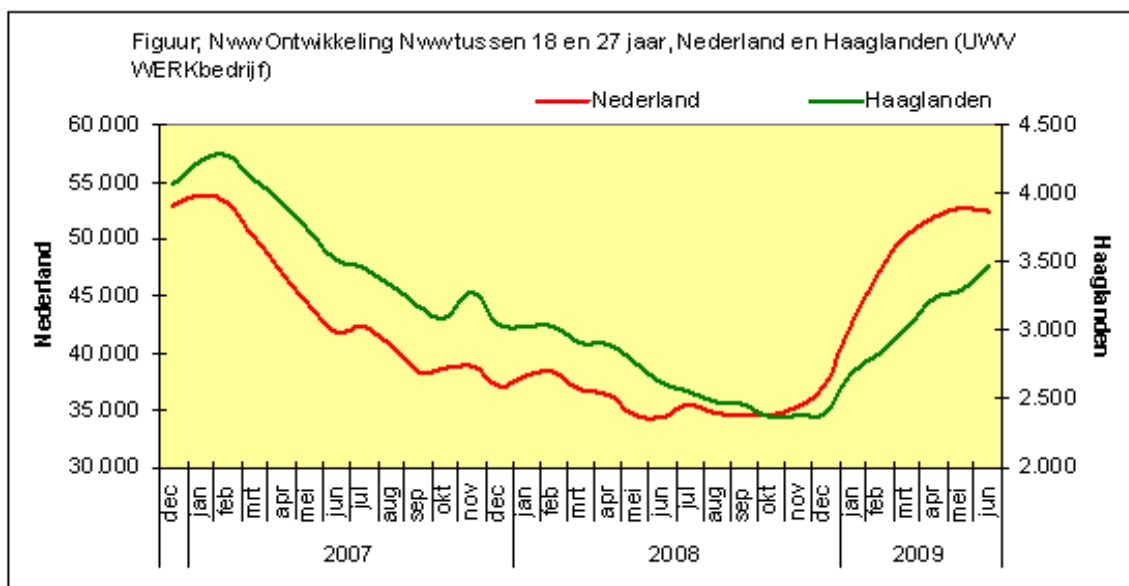
2.2 Cijfermatige analyse

De gegevens zoals ze hieronder worden weergegeven zijn afkomstig van het UWV-Werkbedrijf.

Aanbod zijde

Niet werkende werkzoekenden

Het aantal niet werkende werkzoekenden (nww) jongeren tussen de 18 en 27 jaar in de regio Haaglanden bedraagt eind juni 2009 3.472 personen. Ten opzichte van het eerste kwartaal van 2009 is dat een stijging van 15 procent, ten opzichte van 1 januari 2009 is dat een stijging van 44 procent en ten opzichte van een jaar geleden een stijging van 32 procent. De ontwikkeling wordt weergegeven in onderstaande Grafiek 1.

Tot nu toe is de ontwikkeling in Haaglanden iets gunstiger dan de landelijke ontwikkelingen. De verwachting is echter dat de groene lijn in de zeer nabije toekomst de rode lijn zal raken. De vertraagde reactie zou verklaard kunnen worden door de in verhouding grote collectieve sector in Haaglanden, in het bijzonder in de stad Den Haag. De gevolgen van de crisis zijn in de collectieve sector later zichtbaar, het zogenaamde na-ijl effect.

Ten opzichte van het eerste kwartaal 2009 is de gemiddelde toename van het aantal nww jongeren in het tweede kwartaal in Den Haag groter dan die van de andere gemeenten in de regio Haaglanden. 18 procent voor Den Haag, 10 procent voor overig Haaglanden. Ten opzichte van drie maanden eerder is het aantal nww mannen toegenomen met 17 procent, het aantal nww vrouwen met 10 procent.

Tabel 1

Niet werkend werkzoekenden tussen 18 en 27 jaar in Nederland, Haaglanden en individuele gemeenten, juni 2009.

Nww 18 tot 27 jaar	2009		2008		
	juni	mrt	dec	sept	juni
Nederland	52.440	50.343	37.200	34.542	34.347
Haaglanden	3.472	3.026	2.396	2.461	2.625
Delft	274	271	246	235	257
Leidschendam	197	161	139	121	121
Midden-Delfland	6	11	7	5	4
Pijnacker-Nootdorp	36	39	32	35	30
Rijswijk	133	122	102	96	111
s Gravenhage	2.296	1.953	1.535	1.598	1.762
Wassenaar	17	18	12	11	12
Westland	102	105	79	76	66
Zoetermeer	411	346	244	284	262

Bron: UWV WERKbedrijf

Reden werkzoekenden

Het totaal aantal werkzoekenden tussen de 18 en 27 jaar in de regio Haaglanden is eind juni 2009 3.887, hiervan is het overgrote deel nww, te weten 3.472. De rest zijn de zogenaamde positieverbeteraars en de met werkloosheid bedreigden. Procentueel is de omvang van deze groepen sterk toegenomen, wat duidt op grote onzekerheid op de arbeidsmarkt.

Opleidingsniveau

Van de 3.472 nww tussen de 18 en 27 jaar zijn eind juni 2009 in totaal 2.328 personen laagopgeleid. Dit betekent in deze context een opleiding tot en met VMBO / MAVO niveau. Dit is 67 procent van de totale groep in deze leeftijdsklasse. Ruim een kwart van deze groep (27 procent) heeft geen vervolgopleiding afgerond na het basisonderwijs. Ten opzichte van het vorige kwartaal is de omvang van deze groep met 9 procent toegenomen, ten opzichte van een jaar eerder met 20 procent.

Opvallend is dat de groep mensen met een hoger opleidingsniveau, vanaf MBO/HAVO /VWO, zowel ten opzichte van vorig kwartaal als ten opzichte van vorig jaar sterk is toegenomen, respectievelijk met 30 en 66 procent.³

Beroepsgroepen

Van de genoemde groep nww is eind juni 36 procent ingeschreven voor een beroep in de verzorgende en dienstverlenende sector, gevolgd door technische en industrieberoepen (27

³ Een andere term belangrijk in deze context is startkwalificatie. Het UWV hanteert hiervoor in haar Arbeidsmarktprognose 2009-2010 de volgende definitie: een startkwalificatie wordt behaald met het succesvol afronden van HAVO of VWO, of met het behalen van een diploma van een MBO-opleiding niveau 2 van de kwalificatiestructuur van de Wet Educatie en Beroepsonderwijs (WEB), de basisberoepsopleiding. Cijfers in relatie tot deze verdeling zijn echter door het UWV niet te genereren omdat het niveau van de MBO-opleiding in het algemeen niet wordt geregistreerd.

procent), economische administratieve beroepen (18 procent), overige beroepen (12 procent) en als laatste de transportberoepen (7 procent).⁴

Duur werkloosheid

Het UWV verdeelt de duur van werkloosheid in verschillende cohorten, 0-3 maand, 3-6 maand, 6-12 maand en 12 maanden of langer. In alle groepen zien we per eind juni 2009 een toename, zowel ten opzichte van het vorige kwartaal als ten opzichte van een jaar geleden.

Vraag zijde

De banenontwikkeling 2009-2010 per sector is in het *UWV-WERKbedrijf Arbeidsmarktprognose 2009-2010* voor de regio Haaglanden als volgt weergegeven.⁵

Industrie (industrie, delfstofwinning, openbaar nutsbedrijven):

Banenontwikkeling van werknemers in deze brede economische sector wordt in sterke mate bepaald door de beschikbaarheid van ruimte en door de samenstelling van de bedrijvigheid naar deelsectoren binnen de industrie. Onder andere de regio Haaglanden laat een bij het nationaal gemiddelde achterblijvende ontwikkeling zien.

Distributie (groothandel, vervoer en telecom)

Evenals in de industrie zijn het vooral de regio's met weinig ruimte die een achterblijvende ontwikkeling van het aantal banen van werknemers voor distributie kennen. Haaglanden is een van de regio's.

Consumentendiensten (autohandel, detailhandel, horeca en catering, overige diensten)

Consumentendiensten zijn in sterke mate bevolkingsvolgend. In regio's waar de ontwikkeling van het aantal inwoners naar verwachting achterblijft bij het nationaal gemiddelde neemt het aantal banen van werknemers naar verwachting sterker af dan nationaal gemiddeld. De regio Haaglanden volgt in deze sectoren het landelijk gemiddelde.

Zakelijke diensten (financiële diensten, IT en overige zakelijke diensten, uitzendkrachten)

In bijna alle regio's (inclusief Haaglanden) is sprake van een afname van het aantal banen van minstens 4 procent per jaar. Een kwart van de banen in de sector zakelijke diensten bestaat uit uitzendkrachten.

Collectieve sector (openbaar bestuur, onderwijs, zorg en welzijn)

In het openbaar bestuur ontwikkelt het aantal banen van werknemers zich nationaal naar verwachting iets minder gunstig dan in het onderwijs en ruim ongunstiger dan in de zorgsector. Openbaar bestuur is relatief sterk vertegenwoordigd in Haaglanden en dempt daar de groei in de totale collectieve sector. Er zal naar verwachting nog wel sprake zijn van een groei.

Overig (landbouw en visserij, bouw en bouwinstallatie)

Voor zowel de land- en tuinbouw als voor bouwnijverheid blijft de ontwikkeling van het aantal banen in Haaglanden achter bij het nationaal gemiddelde, vooral als gevolg van de beperkte fysieke ruimte.

Prognose

Ontwikkeling nww jongeren

⁴ Genoemde beroepsgroepen volgen de beroepsgroepen indeling zoals gedefinieerd door het ROA (Researchcentrum Onderwijs en Arbeidsmarkt van de Universiteit Maastricht). De ROA beroepsgroep verzorgend en dienstverlenend omvat zowel beroepen in de sector zorg en welzijn als beroepen die voorkomen in de sectoren horeca, verkoop en overige persoonlijk dienstverlening.

⁵ Sectoren op basis van de door het CBS gehanteerde SBI indeling.

Op 1 juli 2009 stond het aantal nww jongeren in de regio Haaglanden op 3472. Uitgaande van de procentuele stijging in het tweede kwartaal, 15%, zal dat aantal oplopen naar ongeveer 4500 einde 2009. Als dit stijgingspercentage blijvend wordt gehanteerd, ook voor de kwartalen na 31 december 2009 dan loopt het aantal nww tussen de 18 en 27 jaar op naar ruim 6000 midden 2010 en 8000 einde 2010.⁶

Vacatureontwikkeling voor jongeren

Uit vacatureonderzoek door het UWV-WERKbedrijf blijkt opnieuw dat werkgevers een voorkeur hebben voor jongeren (<25 jaar) boven ouderen (>40 jaar). Ondanks de verwachte krimp (alle leeftijden) in veel sectoren wordt in het onderzoek ook melding gemaakt van sectoren waar naar verwachting jongeren (<25 jaar) aan de slag kunnen: handel & horeca, zakelijke dienstverlening (inclusief transport en financiële diensten). Functiegroepen die worden genoemd zijn: winkel –en horecapersoneel, administratief-commercieel personeel en technisch-bouwpersoneel. Landelijke en regionale prognoses laten daarnaast mogelijkheden zien in de zorg en welzijnssector.

Stage en leerwerkbanen

Uit informatie van Colo blijkt dat de regio Haaglanden in de afgelopen jaren ruim 12 duizend erkende leerbedrijven telde. Naar verwachting zal een deel van deze bedrijven door de crisis verdwijnen, door reorganisaties sterk afslanken of terughoudend worden in het aanbieden van leerwerkbanen. Het Colo verwacht hierdoor een regionaal tekort aan stageplekken en leerwerkbanen van 6000 plaatsen einde 2009. Bij ongewijzigd beleid en uitgaande van de tendens zal de regio Haaglanden worden geconfronteerd met nog eens een tekort van ruim 1200 plaatsen.⁷

2.3 Conclusie

Duidelijk is dat de arbeidsmarkt beweeglijk is. De huidige economische crisis treft ook de arbeidsmarkt in de regio Haaglanden, in het bijzonder de jongeren. Uit de SWOT-analyse en de arbeidsmarkt cijfers trekken wij de volgende conclusies.

De arbeidsmarkt voor jongeren in de regio Haaglanden wordt door de economische crisis hard geraakt aan zowel de vraag als aan de aanbodzijde. Dit blijkt onder meer uit de meer dan gemiddelde negatieve banenontwikkeling en de sterke toename van het aantal niet-werkende werkzoekenden.

Belangrijkste conclusies in deze negatieve ontwikkeling gesplitst in vraag -en aanbodzijde

- Aanbodzijde:
 - Toename aantal nww, die zich in 2009 en 2010 zal doorzetten
 - Laagopgeleiden extra hard getroffen. Laagopgeleiden vormen op dit moment 67 procent van totaal aantal nww in regio Haaglanden
 - Sterke procentuele toename nww onder hoger opgeleiden
 - Groep uitzendkrachten extra hard geraakt
 - Groei nww in Den Haag groter dan gemiddeld ten opzichte van de regio Haaglanden
 - Duur werkloosheid neemt gemiddeld genomen toe
 - Bovengemiddelde aanwezigheid groep kwetsbare jongeren ten opzichte van landelijke gemiddelde
- Vraagzijde:
 - Sprake van krimpende banenontwikkeling ingezet in 2009 in alle sectoren met veelal een sterkere krimp ten opzichte van landelijk gemiddelde. Krimp zal zich in veel sectoren doorzetten. Collectieve sector is uitzondering.

⁶ Percentage gebaseerd op cijfers met betrekkingen tot de aantal nww jongeren voor de regio Haaglanden van het UWV-WERKbedrijf, juli 2009.

⁷ Prognoses Colo augustus 2009

- Sterke afname aanbod stage en leerwerkplekken waardoor tekort ontstaat

Ondanks de negatieve tendens ziet de regio Haaglanden mogelijkheden de *knelpunten* om te buigen naar *pluspunten*. De vacatureontwikkeling en arbeidsmarktprognoses zijn voor 2010 en verder gematigd positief met een afnemende krimp in, en voor een aantal sectoren positieve, vacatureontwikkeling. De collectieve sector biedt nog steeds mogelijkheden binnen zowel overheid als zorg. Op termijn lijken ook er meer mogelijkheden te komen binnen onderdelen van de zakelijke dienstverlening, techniek, bouw en de agrarische sector.

Werkgevers uit deze en ander sectoren zijn al actief betrokken bij de verschillende samenwerkingsverbanden en overlegstructuren in de regio Haaglanden, die erop gericht zijn jongeren te ondersteunen bij het verkrijgen van kwalificaties en werkervaring. Daarnaast heeft de regio een breed opleidingsaanbod (zowel richtingen als niveaus) en een aantal gemeenten binnen haar grenzen met een specifiek kennis, -opleidings -en werkgeversaanbod.

Oplossingsrichting

De regio Haaglanden gaat samen met jongeren en alle betrokken partners de negatieve effecten van de economische crisis in dammen en alle jongeren structureel deel uit laten maken van de arbeidsmarkt in Haaglanden. Op basis van de analyse in dit hoofdstuk ligt de focus van de regionale extra activiteiten daarom op:

- langer doorleren en terug begeleiden naar school
- verkrijgen van relevante ervaring door leerwerkbanen / stages
- kwetsbare jongeren

Deze focus komt terug in hoofdstuk 3 met daarin de concrete beoogde resultaten die de regio Haaglanden zich heeft gesteld en de regionale acties waarmee deze worden bereikt.

Hoofdstuk 3 Regionale Jongeren Aanpak

3.1 Inleiding

De jongerenaanpak in de regio Haaglanden, zoals beschreven in dit regionaal Actieplan, sluit aan bij de algemene doelstellingen zoals deze zijn geformuleerd in het landelijk Actieplan Jeugdwerkloosheid. De regio Haaglanden heeft de volgende ambities: **het terugdringen van de jeugdwerkloosheid, het versterken van een sluitende aanpak en het versterken van de regionale samenhang van de activiteiten.**

In het landelijk Actieplan, en het convenant dat door de regio's met het ministerie wordt aangegaan, wordt de jeugdwerkloosheid concreet aangepakt volgens de volgende programmalijnen:

programma 1: Jongeren langer op school, School Ex Programma

programma 2 : Matching-offensief

programma 3: Extra Leerwerk-banen/stages

programma 4: Kansen voor kwetsbare jongeren

Het regionaal Actieplan volgt de landelijke programmalijnen en is het resultaat van intensief overleg en samenwerking met zo veel mogelijk partners uit de regio Haaglanden. Regionaal worden volgens deze lijnen extra activiteiten ontplooid. Deze zijn aanvullend op de reeds bestaande activiteiten (bijlage 2).

3.2 Beoogde resultaten

Op basis van deze vier programmalijnen en de analyse en prognoses uit hoofdstuk 2 heeft de regio Haaglanden de volgende beoogde resultaten geformuleerd:

- 270 jongeren van de gediplomeerde uitstroom MBO naar de arbeidsmarkt (2705)⁸ wordt zodanig gestimuleerd dat zij alsnog door leren (dit aantal zal verder toenemen als ook cijfers in relatie tot HBO en WO volgen)
- 225 jongeren die zich melden bij de ketenpartners binnen de regio Haaglanden worden terug begeleid naar school (BBL en BOL in het MBO, HBO, WO)
- 150 jongeren die zich melden bij de ketenpartners binnen de regio Haaglanden worden aan een baan geholpen
- 360 jongeren die zich melden bij de ketenpartners binnen de regio Haaglanden krijgen een werkleeraanbod / stage⁹

Van de beschikbare middelen uit het Actieplan Jeugdwerkloosheid wordt een substantieel deel besteed aan kwetsbare jongeren.

De beoogde resultaten zijn gebaseerd op de in de zomer van 2009 verwachte toeloop van circa 2500 jongeren die in de regio Haaglanden over heel 2009 een beroep zullen doen op de dienstverlening richting werk, school en of inkomen. Op basis van gegevens van het UWV is de prognose dat dit aantal aan het eind van 2009 met nog eens 1500-2000 zal zijn toegenomen.

Uit de middelen van het Actieplan Jeugdwerkloosheid verwachten wij ongeveer 1000 jongeren een aanvullend passend aanbod te doen. De overige jongeren worden bediend vanuit het reeds bestaande beleid. De acties die worden ingezet om de beoogde resultaten te behalen zijn erop gericht de extra instroom te bedienen en een verdere toename van nww jongeren in de regio Haaglanden te beperken. Jongeren voor wie de afstand tot de

⁸ Cijfers Colo augustus 2009

⁹ Deze cijfers zijn gebaseerd op het verwachte beroep van jongeren in de regio op ondersteuning bij het vinden van werk, doorleren en inkomens ondersteuning.

arbeidsmarkt nu nog te groot is, bieden wij diverse zorgvoorzieningen, maar ook participatie in de samenleving en bemiddeling naar vrijwilligerswerk.

Bij het bieden van een werkleeraanbod/stage sluit de regio aan bij het akkoord dat met de sociale partners is gesloten om schoolverlaters binnen drie maanden een stageplaats te bieden en hen zo mogelijk na hun stage in te laten stromen bij de betrokken werkgever.

De verwachte resultaten zijn gericht op de nieuwe activiteiten die starten in de tweede helft van 2009 en over het algemeen doorlopen in 2010. Activiteiten gekoppeld aan onderwijs hebben betrekking op het schooljaar 2009-2010. Over een deel van de beoogde resultaten kan daarom in de loop van september 2010 worden gerapporteerd.

Voor de wijze van monitoren en evalueren van de in de beoogde resultaten genoemde cijfers heeft het ministerie criteria aangeleverd. Deze criteria worden nader toegelicht in hoofdstuk 5.

Ontwikkelagenda 2010-2011

In het kader van het Actieplan Jeugdwerkloosheid is de werkgroep gestart met het opstellen van een ontwikkelagenda. Hierin staan nieuwe en gerichte activiteiten voor 2010 en 2011. Op basis van de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt wordt deze agenda verder ontwikkeld en uitgewerkt en gebruikt bij het opstellen van het Actieplan Jongerenaanpak voor 2010.

3.3 Programmalijnen

De activiteiten in de regio Haaglanden zijn verdeeld over de vier genoemde programmalijnen. Per activiteit zijn concrete beoogde resultaten en benoemd.

Programma 1: Jongeren langer op school, School Ex Programma

Activiteit	Planning	Resultaat	Betrokken partijen
Stimuleren MBO-ers tot langer doorleren	Schooljaar 2009-2010	270 MBO-studenten hebben keuze gemaakt tot langer doorleren	Gemeenten Haaglanden, ROC's, HBO, UWV-WERKbedrijf, Werkgeversservicepunten (WGS), Leerwerk loketten
Uitbreiding flexibele instroommomenten bij onderwijsinstellingen in de regio bij een deel van de reguliere opleidingen	Schooljaar 2009-2010	Okt. 2009 zijn extra instroommomenten bekend voor 250 jongeren	Gemeenten, onderwijsinstellingen
Ondersteuning/onderwijsaanbod voor dreigend voortijdig schoolverlaters	Schooljaar 2009-2010	25 trajecten	Gemeenten, (V)MBO, VO en ROC's
Binnen de regio Haaglanden worden workshops 'school of werk' georganiseerd	Schooljaar 2009-2010	Alle potentiële MBO-schoolverlaters voor 2010 zijn uitgenodigd	Gemeenten, UWV-WERKbedrijf, (V)MBO, VO, ROC's, Colo, SOB, UWV-WERKbedrijf, WGS, Leerwerkloketten
Jongeren actief bezoeken die geen gehoor gegeven aan een oproep van de gemeente om zich te melden in het kader van het actieplan bestrijding jeugdwerkloosheid	Schooljaar 2009-2010	Huisbezoeken leiden tot 50 trajecten	RMC, UWV-WERKbedrijf, (v)MBO, VO, ROC's
Oriëntatieklas met flexibele in- en uitstroom voor nww gericht op uitstroom naar scholing, werk of stage	Schooljaar 2009-2010	Minimaal 20 leerling-plaatsen met flexibele in en uitstroom	Gemeenten, ROC's

Programma 2 : Matching-offensief

Activiteit	Planning	Resultaat	Betrokken partijen
Werkgeversservicepunten regio Haaglanden versterken en uitbreiden. Benaderen werkgevers in de regio (oa 400 leden businessclub ADO Den Haag en alle bedrijven met meer dan 10 werknemers)	Schooljaar 2009-2010	500 extra vacatures voor jongeren beschikbaar	UWV-WERKbedrijf, gemeenten, WSW-instellingen, werkgevers, WGS
Benaderen van werkgevers in de regio door de totale capaciteit van de in Haaglanden actieve stagecoördinatoren van de ROC's, opleidingsadviseurs Colo en gemeenten in te zetten	Schooljaar 2009-2010	Voor alle circa 2000 jongeren die een (BOL/BBL) stage of een werkervaringsplek nodig hebben is een passend aanbod	ROC's, Colo, WGS, UWV-WERKbedrijf, gemeenten
Ondersteunen en faciliteren werkgevers bij het begeleiden van jongeren in baan, stage, leerwerkbaan, vrijwilligerswerk	Schooljaar 2009-2010	100 uitgeplaatste jongeren en hun werkgever krijgen gedurende een jaar extra begeleiding om te voorkomen dat ze hun baan verliezen. Hiermee uitval van werk en leerbedrijven voorkomen.	UWV-WERKbedrijf, WGS, gemeenten, werkgevers
Verbeteren www.stagelokethaaglanden.nl om informatie toegankelijker te maken en het realiseren van een digitale stagekalender Haaglanden	Schooljaar 2009-2010	Vernieuwde website stageloket die meer bezoekers trekt met link naar site stagekalender.	Gemeenten, ROC's, SOB, Colo, Spirit4you, werkgevers

Programma 3: Extra Leerwerk-banen/stages

Activiteit	Planning	Resultaat	Betrokken partijen
Ontwikkelen van regionale Colo-barometer met kwartaal update	Schooljaar 2009-2010	Actueel regionaal beeld ontwikkelingen op vlak van stage / leerwerkbanen	Colo, gemeenten, werkgevers, ROC's,
Ontwikkelen meester-gezel plekken bij werkgevers voor nieuwe medewerkers en stagiaires	Schooljaar 2009-2010	150 jongeren in 2009, streven naar 350 op jaarbasis	Gemeenten, ROC'S, UWV-WERKbedrijf, werkgevers, Colo
Creëren extra stageplaatsen in (deel)sectoren met gunstig economisch perspectief (techniek, zorg, land en tuinbouw)	Schooljaar 2009-2010	Creëren van 100 extra stageplaatsen	UWV-WERKbedrijf, WGS, leerwerklokets, SOB, werkgevers, werkgevers-organisaties, gemeenten, Colo
Oriëntatiestageproject voor jongeren met verkeerde studie- of beroepkeuze	Schooljaar 2009-2010	40 oriëntatiestages gerealiseerd	Gemeenten, SOB, ROC's, werkgevers

Programma 4: Kansen voor kwetsbare jongeren

Activiteit	Planning	Resultaat	Betrokken partijen
Inrichten van speciale trajecten voor (v)MBO-leerlingen: (Rebound, Time out 16+, JOB learning)	Schooljaar 2009-2010	Leerlingen die hiervoor in aanmerking komen zijn in traject	Onderwijs (ROC's), gemeenten. DJI, Jeugdzorg, Reclassering
Sluitende aanpak (instroom en uitstroom) realiseren voor leerlingen van praktijkschool en speciaal onderwijs	Schooljaar 2009-2010	Leerlingen die hiervoor in aanmerking komen zijn in traject	Onderwijs (praktijkschool en speciaal onderwijs)
EVC-trajecten benutten voor	Schooljaar	Jongeren die hiervoor in	Onderwijs, ROC's, werkgevers

kwalficering	2009-2010	aanmerking komen krijgen een EVC-kwalficering	
Extra aandacht en doorontwikkeling ondersteuningsaanbod kwetsbare jongeren (diagnose-instrument, schuldhulpverlening, coaching, family-care)	Schooljaar 2009-2010	Jongeren die hiervoor in aanmerking komen krijgen kwalitatieve ondersteuning	Gemeenten, UWV-WERKbedrijf, Jeugdzorg
Extra (intensieve) re-integratie trajecten voor zorgjongeren	Schooljaar 2009-2010	100 trajecten	Gemeenten, UWV-WERKbedrijf, Jeugdzorg
Extra trajecten voor 'harde kern' jongeren (dreigend crimineel gedrag)	Schooljaar 2009-2010	40 jongeren	Gemeenten, UWV-WERKbedrijf, Reclassering, Jeugdzorg, onderwijs

Hoofdstuk 4 Projectorganisatie

4.1 Convenant, projectorganisatie en coördinatie

Het 'Actieplan Regio Haaglanden Jongerenaanpak 2009-2011' vormt de basis van een convenant dat op 23 september a.s. getekend wordt. De gemeente Den Haag is voor de regio Haaglanden werkpleinplusgemeente. Zij tekent namens de regio het convenant met de staatssecretaris SZW. Den Haag is richting het ministerie van SZW verantwoordelijk voor de voortgang van het project, bewaakt de kwantitatieve en kwalitatieve doelstellingen en draagt zorg voor de evaluatie en rapportage aan het ministerie. De gemeente Den Haag doet dit in samenwerking met het Regionaal Platform Arbeidsmarktbeleid (RPA) Haaglanden. Om de doelstellingen van het Actieplan in de regio te realiseren heeft de regio Haaglanden voor de coördinatie van de uitvoering een onafhankelijke projectcoördinator aangesteld. De coördinator is gestationeerd bij en werkt in opdracht van het stafbureau van het RPA Haaglanden en wordt door de gemeente Den Haag gefinancierd. Samen met alle in de projectorganisatie betrokken partijen draagt hij zorg voor afstemming, voortgang project, evaluatie en behalen van de afgesproken ambities.

Om de doelstellingen voortkomend uit het regionale Actieplan te realiseren wordt gebruik gemaakt van een projectorganisatie waarin de betrokken partijen vertegenwoordigd zijn. Er wordt aangesloten bij de bestaande overleg- en samenwerkings- structuren. Er wordt een stuurgroep en een werkgroep ingesteld. Het stafbureau van het RPA Haaglanden verzorgt het secretariaat voor de stuurgroep en de werkgroep.

4.2 Regionale samenwerking als basis voor behalen ambities

In de regio Haaglanden functioneren diverse overlegstructuren en samenwerkingsverbanden waarvan gebruik gemaakt wordt voor het realiseren van de ambities van het Actieplan. De stuurgroep zal de regioplannen afstemmen met deze overlegstructuren en samenwerkingsverbanden. Hieronder wordt een aantal benoemd, het betreft geen volledig overzicht.

Het RPA Haaglanden bestaat sinds 2001, als bestuurlijk platform dat is samengesteld uit ca. 25 vertegenwoordigers van bij de arbeidsmarkt betrokken partijen in de regio. Het betreft de wethouders SZW van de negen Haaglanden gemeenten, het onderwijs op alle niveaus, UWV Werkbedrijf, werkgevers, werknemers en de Kamer van Koophandel. Minimaal een platformvergadering per jaar wordt besteed aan onderwijs en de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt. De wethouders onderwijs van de negen Haaglanden gemeenten nemen deel aan deze vergadering. Sinds 2006 is de aanpak van de jongerenproblematiek in de regio een van de speerpunten van het RPA, ook in periodes dat er weinig sprake was van jeugdwerkloosheid.

Sinds 2008 is er in RPA verband ook een overleg op managementniveau, het Hoofdenoverleg, waaraan de hoofden sociale zaken van de negen gemeenten en werkgelegenheid en het UWV werkbedrijf deelnemen. De doelstelling van dit hoofdenoverleg is coördineren van uitvoering en gericht voorbereiden van ketensamenwerking. Voor 2009 is met het hoofdenoverleg een werkprogramma afgesproken waarvan de regionale aanpak van de jongerenproblematiek en uitwisseling implementatie WIJ onderdeel uitmaakt.

In september 2009 is er op managementniveau een hoofdenoverleg Onderwijsbeleid van de negen gemeenten gestart. Het Plan van Aanpak Jeugdwerkloosheid is hierbinnen een speerpunt.

Een van de concrete uitkomsten van de samenwerking in RPA-verband is 'Gebruik maken van elkaars instrumenten'. Er is een infrastructuur ontwikkeld die het mogelijk maakt dat kandidaten uit iedere gemeente in de regio gebruik kan maken van de instrumenten en trajecten uit andere gemeenten. In 2007 is Den Haag gestart met het openstellen van hun

jongereninstrumenten voor jongeren uit de hele regio. Inmiddels betreft dit de instrumenten voor alle leeftijdscategorieën en wordt de infrastructuur uitgebreid naar instrumenten van het UWV en het regiobreed openstellen van de instrumenten vanuit alle andere gemeenten in Haaglanden. Ook activiteiten in het kader van het Actieplan worden binnen deze infrastructuur regionaal ingezet.

In Haaglanden vindt ook structureel overleg plaats tussen de wethouders onderwijs van Delft, Den Haag en Zoetermeer. Tevens is er regelmatig overleg en samenwerking tussen gemeenten, UWV, onderwijsinstellingen e.a.

Haaglanden kent ook Spirit4you!, een samenwerkingsverband tussen het VMBO en MBO in de regio, met de volgende doelstellingen: preventie van voortijdig schooluitval; bevorderen doorstroom VMBO naar MBO en de arbeidsmarkt; creëren van maximale ontplooiingskansen voor deelnemers.

De aanpak van voortijdig schoolverlaten in Haaglanden vindt op zowel lokaal als regionaal niveau plaats. De Haaglanden gemeenten werken samen en stemmen af in drie SMC's (Den Haag, Delft en Zoetermeer) en het Regionaal Meld- en Coördinatiepunt voortijdig schoolverlaten. De regionaal coördinator RMC draagt zorg voor de regionale verbinding en uitwisseling en er vindt regelmatig regionaal RMC overleg plaats.

In de regio Haaglanden functioneren verschillende werkgeversservicepunten waarin UWV en de gemeenten dienstverlening bieden aan de werkgevers. Deze servicepunten komen bijeen in een regionaal managementoverleg waarin een regionale en sectorale werkgeversbenadering wordt ontwikkeld.

Haaglanden beschikt over een bijna regiodekkend netwerk van SOB's: lokale Samenwerkingsverbanden Onderwijs en Bedrijven, regionaal gecoördineerd vanuit de kamer van Koophandel, waar gemeenten, onderwijs, UWV en ondernemers samenwerken. Hoofddoelstelling is versterken van de relatie tussen onderwijs en bedrijfsleven en verbeteren van de aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt.

Hoofdstuk 5 Monitoring en evaluatie

Een belangrijke taak voor de coördinerende gemeente is het rapporteren, mede namens de partijen in de regio, over de gezamenlijke inzet van middelen en instrumenten en de behaalde resultaten. De rapportages worden per tertaal opgesteld en zes weken na afloop van het tertaal aangeboden aan de Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. De Staatssecretaris informeert op haar beurt het parlement via de Monitor arbeidsmarktmaatregelen, die eveneens drie maal per jaar wordt opgesteld.

Voor de rapportages wordt waar mogelijk gebruik gemaakt van bestaande applicaties als Sonar en het bemiddelingsstelsel voor werkzoekenden van het UWV.

Op basis van de rapportages evalueert de regio Haaglanden, binnen de stuurgroep en in overleg met de verschillende partijen, de lopende activiteiten en initiatieven. Deze kunnen waar nodig worden aangepast of aangescherpt, door bijvoorbeeld doelgroep of in te zetten middelen uit te breiden.

Over welke groepen wordt gerapporteerd, de frequentie van rapporteren en de informatiebron wordt weergegeven in onderstaand schema:

Doelgroep art. 7 convenant	Frequentie	Bron	Opmerking
jongeren zonder startkwalificatie / laagopgeleid	1 x per 4 maanden	UWV, ntb	Rapporteren over extra inspanning en behaalde aantallen plaatsing op stage
jongeren met startkwalificatie / hoger opgeleid uitgesplitst naar niveau	1 x per 4 maanden	UWV, ntb	Rapporteren over extra inspanning en behaalde aantallen plaatsing op stage
jongeren zonder startkwalificatie / laagopgeleid	1 x per 4 maanden	UWV, ntb	Rapporteren over extra inspanning en behaalde aantallen plaatsing op leerwerkplek
jongeren met startkwalificatie / hoger opgeleid uitgesplitst naar niveau	1 x per 4 maanden	UWV, ntb	Rapporteren over extra inspanning en behaalde aantallen plaatsing op leerwerkplek
jongeren zonder startkwalificatie / laagopgeleid	1 x per 4 maanden	UWV, ntb	Rapporteren over extra inspanning en behaalde aantallen plaatsing op baan
jongeren met startkwalificatie / hoger opgeleid uitgesplitst naar niveau	1 x per 4 maanden	UWV, ntb	Rapporteren over extra inspanning en behaalde aantallen plaatsing op baan

Hoofdstuk 6 Inzet middelen

Bestaande activiteiten en initiatieven in de regio Haaglanden, gericht op jongeren in relatie tot de arbeidsmarkt, worden vanuit verschillende bronnen gefinancierd. Voorbeelden van deze bronnen zijn: participatiebudget / I deel gemeenten, re-integratiemiddelen UWV Werkbedrijf, provinciale medefinanciering, middelen vanuit VSV convenanten, O&O fondsen.

Vanuit het nationaal Actieplan Jeugdwerkloosheid zal voor de periode 2009-2011 landelijk een totaalbedrag van €250 miljoen extra worden vrijgemaakt. Deze middelen worden ingezet op de door het ministerie vastgestelde 5 programma:

1. jongeren langer op school houden, school ex programma
2. convenanten met 30 regio's
3. matching offensief
4. leerbanen / stages
5. kansen voor kwetsbare jongeren

Voor de 30 convenanten is door het kabinet landelijk totaal €153 miljoen uitgetrokken, te verdelen in de periode 2009-2011. Voor 2009 is landelijk €60 miljoen gereserveerd, waarvan €3,6 miljoen voor regio Haaglanden. De beschikbare middelen voor de twee daaropvolgende jaren zijn mede afhankelijk van de resultaten en voortgang in 2009.

De bedragen specifiek voor de regio's worden ook wel 'middelen uit de envelop jeugdwerkloosheid' genoemd. Deze zijn vrijgemaakt om naast de verschillende bestaande initiatieven, speciaal op de regio toegespitste activiteiten te ontplooien. De regio Haaglanden ontplooit de activiteiten, zoals beschreven in hoofdstuk 3, als aanvullend op de bestaande, en doet dat in nauwe samenwerking met ketenpartners en branche/sector organisaties. In de komende periode worden in nauw overleg de extra regionale activiteiten verder invulling gegeven en zal duidelijk worden welke middelen voor welk deel van de activiteiten zullen worden ingezet.

De regio Haaglanden onderzoekt daarnaast de mogelijkheden gebruik te maken van de nieuw beschikbare ESF middelen. Deze middelen kunnen eventueel als cofinanciering worden ingezet.

Bijlage 1 De arbeidsmarkt in Nederland en regio Haaglanden

De Nederlandse arbeidsmarkt

De arbeidsmarkt is beweeglijk, soms lastig te volgen en te voorspellen. Ze wordt bepaald door een groot aantal factoren zoals structurele economische en sociale veranderingen en conjuncturele schommelingen, zowel nationaal als internationaal.

Dat de arbeidsmarkt beweeglijk is, blijkt duidelijk uit de huidige economische ontwikkelingen. In 2008 werd nog een verdere economische groei verwacht en kon de beroepsbevolking de vraag naar arbeid niet bijhouden. De werkloosheid zou in 2009 en 2010 dalen en een toekomst van structurele krapte op de arbeidsmarkt leek zich aan te dienen.

Nederland wordt geconfronteerd met de ergste economische crisis in zestig jaar. De marktsectoren – en daarbinnen vooral de industrie – maken een moeizame tijd door. In de arbeidsmarkt zien we dat in tegenstelling tot de in 2008 geformuleerde verwachting, het aantal banen in 2009 en 2010 jaar fors daalt. Bij een praktisch stabiele beroepsbevolking zal het aantal niet-werkende werkzoekenden aanzienlijk stijgen. Een tendens die de eerste maanden van 2009 al zichtbaar is.

De ontwikkeling wordt beschreven in het rapport: *UWV WERKbedrijf Arbeidsmarktprognose 2009 – 2010*. Het UWV gaat hierbij uit van de economische verwachtingen uit het Centraal Economisch Plan 2009 van het Centraal Planbureau.

De belangrijkste bevindingen uit dit rapport zijn, in willekeurige volgorde en relevant in de context van dit plan van aanpak:

- Economie krimpt sterk
Voor 2009 ziet het CPB een economisch krimp van 3.5%
- Aantal banen en vacatures daalt fors
Voor 2009 moet gerekend worden op een banenkrimp van 170 duizend, voor 2010 is de verwachting 150 duizend.
- Aantal niet-werkend werkzoekenden groeit sterk
Voor 2009 en 2010 wordt gerekend op een stijging van het aantal niet-werkend werkzoekenden met jaarlijks 32%
- Meer jongeren werkloos
Stijging van het aantal niet-werkend werkzoekenden is het eerst zichtbaar in de leeftijdsgroep tot 35. Deze groep profiteerde het meest tijdens de hoogconjunctuur en lijkt nu als eerste getroffen door de recessie. Naar verwachting stijgt hun aantal in 2009 met 56%.
- Krimp werkgelegenheid in alle regio's
In 2009 en 2010 wordt voor alle onderscheiden arbeidsmarktregio's een krimp in de werkgelegenheid verwacht. De werkgelegenheid krimpt het sterkst in de Limburgse regio's, Midden Brabant en Haaglanden.

De werkloosheid blijft voor een belangrijk deel geconcentreerd in de vier grote steden. In april 2009 woonde ruim 22% van alle werkzoekenden in Amsterdam, Rotterdam, Den Haag en Utrecht.

De Nederlandse arbeidsmarkt en jongeren

Bovenstaande bevindingen hebben betrekking op de totale beroepsbevolking in de leeftijd van 15 tot 65. Dit plan van aanpak heeft specifiek betrekking op de groep jongeren tussen de 18 en 27. Over de ontwikkelingen en de tendensen voor de arbeidsmarkt voor deze groep formuleert de universiteit van Maastricht een aantal bevindingen. Het rapport *Schoolverlaters tussen onderwijs en arbeidsmarkt 2008* van het Researchcentrum voor Onderwijs en

Arbeidsmarkt heeft betrekking (ROA) op de groep schoolverlaters en afgestudeerden die einde schooljaar 2006/2007 de arbeidsmarkt zijn opgestroomd. De conclusies en effecten zijn waard om te melden:

- De meeste schoolverlaters en afgestudeerden van het cohort 2006/2007 hebben ten tijde van de meting eind 2008 nog weinig last gehad van de economische recessie.
- Onder lager opgeleide schoolverlaters is wel degelijk sprake is van een forse stijging van de werkloosheid: bij het VMBO van 6% naar 9% en onder de BOL niveau 1 gediplomeerden van 10% naar 16%. De verwachting is dat de economische crisis vooral effect zal hebben voor de schoolverlaters en afgestudeerden die in de zomer 2009 het onderwijs verlaten.

De arbeidsmarkt in Haaglanden

De ontwikkelingen van de arbeidsmarkt in de regio Haaglanden worden in het rapport: *'Haaglanden werkt 2009*, van het Regionaal Platform Arbeidsmarktbeleid Haaglanden benoemd. Dit rapport heeft betrekking op de totale beroepsbevolking, niet alleen op jongeren. Vanaf eind 2008 zijn in Haaglanden de effecten van de kredietcrisis duidelijk. Het vertrouwen van ondernemers in de bedrijfsontwikkelingen voor 2009 en verder nam af ten opzichte van de vier voorgaande jaren. De winstgevendheid daalt eind 2008 en relatief veel ondernemers zeggen dat zij eind 2008 minder personeel in dienst hebben dan het kwartaal ervoor. Cijfers van UWV WERKbedrijf tonen aan dat vanaf november 2008 het aantal werklozen stijgt. Daarbij komt dat het aantal nieuw ingediende vacatures juist kleiner wordt.

De krimpende economie was in eerste instantie voelbaar bij banken en de verzekeringsbranche, maar is nu ook voelbaar in andere delen van de economie. Het effect van de krimpende economie op de arbeidsmarkt is deels vertraagd. Dit geldt vooral voor de regio Den Haag. In vergelijking met de andere G4 steden neemt het aantal werkzoekenden in Den Haag het minst toe. Als reden is hiervoor aan te geven dat de werkgelegenheid in de regio zich vooral bevindt bij overheid, onderwijs of zorg (32% van de regionale werkgelegenheid). Deze budgetsectoren zijn over het algemeen minder conjunctuurgevoelig dan de marktsectoren. Desondanks zal de werkgelegenheid in 2009 en 2010 naar verwachting van het UWV Werkbedrijf het sterkst krimpen in, naast andere regio's, de regio Haaglanden.

Dat regio's onderling verschillen heeft te maken met de aanwezigheid en de verdeling van de aanwezigheid van economische sectoren. Bepaalde sectoren reageren sterker op de gevolgen van economische crisis dan andere sectoren. Het ligt voor de hand dat regio's die veel van de getroffen sectoren binnen hun grenzen hebben meer last hebben van de economische crisis. Voorbeelden hiervan zijn de in het rapport van het UWV Werkbedrijf genoemde vier stedelijke gebieden (waaronder Haaglanden) met een gemiddeld krimp in de banenontwikkeling van circa 2,5%.

Banenontwikkeling

De prognose voor banenontwikkeling 2009-2010 voor een aantal sectoren (sectoren op basis van de ook door het CBS gehanteerde SBI indeling) is in het UWV-rapport Arbeidsmarktbedrijf 2009-2010 voor de regio Haaglanden als volgt weergegeven.

Industrie (industrie, delfstofwinning, openbaar nutsbedrijven):

Banenontwikkeling van werknemers in deze brede economische sector wordt in sterke mate bepaald door de beschikbaarheid van ruimte en door de samenstelling van de bedrijvigheid naar deelsectoren binnen de industrie. De regio's in de meest verstedelijkte delen van de Randstad, o.a. Haaglanden, laten een bij het nationaal gemiddelde achterblijvende ontwikkeling zien.

Distributie (groothandel, vervoer en telecom)

Evenals in de industrie zijn het vooral de regio's met weinig ruimte die een achterblijvende ontwikkeling van het aantal banen van werknemers voor distributie kennen. Haaglanden is een van de regio's.

Consumentendiensten (autohandel, detailhandel, horeca en catering, overige diensten)

Consumentendiensten zijn in sterke mate bevolkingsvolgend. In regio's waar de ontwikkeling van het aantal inwoners naar verwachting achterblijft bij het nationaal gemiddelde neemt het aantal banen van werknemers naar verwachting sterker af dan nationaal gemiddeld. De regio Haaglanden volgt in de sectoren het landelijk gemiddelde.

Zakelijke diensten (financiële diensten, IT en overige zakelijke diensten, uitzendkrachten)

In tegenstelling tot het verleden neemt het aantal banen van werknemers in zakelijke diensten op nationale schaal naar verwachting sterk af in 2009 en 2010. Met uitzondering van de regio Eemland is in alle regio's sprake van een afname van minstens 4% per jaar. In het noorden van de Randstad is de verwachte afname van het aantal banen van werknemers in de zakelijke diensten minder sterk dan in de Zuidvleugel (o.a. Haaglanden). Een kwart van de banen in de brede sector zakelijke diensten bestaat uit uitzendkrachten.

Collectieve sector (openbaar bestuur, onderwijs, zorg en welzijn)

De regionale verschillen in ontwikkeling van het aantal banen van werknemers zijn voor de collectieve sector klein. In het openbaar bestuur ontwikkelt het aantal banen van werknemers zich nationaal naar verwachting iets minder gunstig dan in het onderwijs en ruim ongunstiger dan in de zorgsector. Openbaar bestuur is relatief sterk vertegenwoordigd in Haaglanden en dempt daar de groei in de totale collectieve sector. Er zal naar verwachting nog wel sprake zijn van een groei.

Overig (landbouw en visserij, bouw en bouwinstallatie)

Voor deze 'restsector' is vooral het aandeel van landbouw binnen het totaal van belang. De verwachte landelijke ontwikkeling van het aantal banen van werknemers is in 2009 en 2010 namelijk voor de land- en tuinbouw aanzienlijk gunstiger dan voor de bouwnijverheid. Regio's met een groot aandeel land- en tuinbouw zijn Haaglanden, Flevoland, Noord-Holland Noord en Noord en Midden Limburg. Voor die regio's blijkt inderdaad een minder dan gemiddelde afname van het aantal banen van werknemers te worden verwacht. Voor Haaglanden is daar overigens in mindere mate sprake van dan voor de andere drie gebieden met een hoog aandeel land- en tuinbouw. Zowel voor land- en tuinbouw als voor bouwnijverheid blijft de ontwikkeling van het aantal banen in Haaglanden namelijk achter bij het nationaal gemiddelde, vooral als gevolg van de beperkte fysieke ruimte.

De negatieve regionale werkgelegenheidsontwikkeling heeft zijn weerslag op de lokale werkloosheid. Zoals we hebben gezien zijn er verschillen in werkgelegenheidsontwikkeling tussen regio's. Deze verschillen missen hun uitwerking niet op de uiteenlopende regionale ontwikkelingen in het aantal nww. Voor de regio Haaglanden is er wellicht een lichtpuntje wat betreft de ontwikkelingen in het aantal nww. De in verhouding grote collectieve sector in Haaglanden lijkt er voor te zorgen dat het aantal niet-werkende werkzoekenden minder dan gemiddeld zal groeien in de periode 2009-2010.

Bijlage 2 Bestaande activiteiten

Deze bijlage bevat een overzicht van de bestaande activiteiten in de regio Haaglanden. Voor de volledigheid zijn deze, net als de extra activiteiten in hoofdstuk 3, onderverdeeld aan de hand van de programmalijnen uit het landelijk Actieplan Jeugdwerkloosheid.

De programma's

programma 1: Jongeren langer op school, School Ex Programma

programma 2: Matching-offensief

programma 3: Extra Leerwerk-banen/stages

programma 4: Kansen voor kwetsbare jongeren

Bestaande activiteiten programma 1: Jongeren langer op school, School Ex Programma.

Op dit moment worden in het kader van programma 1 in de regio Haaglanden al diverse activiteiten ontplooid. Een aantal voorbeelden:

Jongeren worden gestimuleerd langer door te leren en er moeten voldoende stage- of leerwerkplaatsen zijn voor jongeren in een beroepsopleiding. De VO en MBO instellingen spelen hierbij een belangrijke rol.

Voorkomen van voortijdig schoolverlaten is nu nog belangrijker dan voorheen. Jongeren zonder diploma hebben immers de geringste kansen op werk. Daarnaast wil het kabinet jongeren die met een diploma de arbeidsmarkt willen betreden, stimuleren om voor een vervolgopleiding te kiezen die hun kansen verbetert. Inspanningen rondom vroegtijdig schoolverlaters zijn binnen de regio Haaglanden reeds geborgd in de afspraken binnen het Regionaal Meld- en Coördinatiefunctie (RMC) voor voortijdig schoolverlaters. De uitgezette acties worden onverminderd voortgezet en indien nodig uitgebreid.

In de regio Haaglanden worden over de acties van het School Ex Programma afspraken gemaakt tussen gemeenten, UWV Werkbedrijf, ROC's, VO-instellingen en andere ketenpartners. Daarnaast zijn er veel bestaande activiteiten gaande, onder andere vanuit het convenant Voortijdig Schoolverlaten 2008-2011 tussen de RMC-gemeenten, het regionaal onderwijs en het ministerie van OCW.

Het ROC Mondriaan en het ROC ID College hebben in mei en juni 2009 actief meegedaan aan het School Ex Programma door de studenten die in het studiejaar 2008-2009 hun MBO-opleiding afronden, te vragen naar hun toekomstplannen. Op 1 juli 2009 waren de gegevens beschikbaar. Voor studenten die aangegeven hebben verder te willen studeren zorgen de ROC's voor een duidelijk aanbod; de gegevens van diegenen die willen gaan werken en geen werk hebben zijn aan het UWV Werkbedrijf toegestuurd.

Voorzieningen die ROC's hebben ingericht om het voortijdig schoolverlaten terug te dringen:

- AKA (Arbeidsmarkt Gekwalificeerd Assistent). Dit programma kent een drempelloze instroom en wordt afgerond met een kwalificatie op niveau 1. (Mondriaan en ID College)
- BKA (Beroep Gekwalificeerd Assistent). Dit programma kent een drempelloze instroom en wordt afgerond met een kwalificatie op niveau 1. (Mondriaan)
- Domein Heroriëntatieprogramma. Dit programma is bestemd voor studenten die nog geen helder beeld hebben over een vervolgopleiding. (Mondriaan)

Voorzieningen die ingezet worden voor jongeren die hun baan c.q. stageplaats kwijt zijn geraakt als gevolg van de recessie zijn onder meer:

- Paviljoen Doen, waar studenten hun ondernemerschap in professionele bedrijven kunnen leren en oefenen.

- Logistiek, BOL op de werkvloer.

Het kabinet vindt het belangrijk dat er voldoende stageplaatsen *en leerwerkplekken* voor jongeren zijn, in respectievelijk de beroepsopleidende leerweg (BOL) als in de beroepsbegeleidende leerweg (BBL). Zonder stage- of leerwerkplaats kan een jongere de beroepsopleiding niet starten of afronden, in zowel de beroepsopleidende leerweg (BOL) als in de beroepsbegeleidende leerweg (BBL). Colo en de kenniscentra voorberoepsopleiding en bedrijfsleven zijn in samenspraak met OCW reeds het StageOffensief gestart waarbinnen een twintigtal acties worden uitgevoerd.

Daarnaast de volgende activiteiten:

- Effectieve zorgstructuur binnen VO instellingen
- Versterken van de samenwerking tussen onderwijs en Jeugdzorg
- Inzet schoolmaatschappelijk werk onderwijsinstellingen/inzet effectieve zorg structuur
- Bevorderen kennis- en informatie uitwisseling tussen onderwijsinstellingen
- Versterking samenwerking en afspraken onderwijsinstellingen en zorgcoördinatoren omtrent risicoleerlingen
- Periodieke overleggen samenwerkingsverband VO en leerplicht omtrent thuiszitters
- Extra controle op verzuim samen met verzuimcoördinatoren
- Onderwijsaanbod/ondersteuningsaanbod voor (dreigend) voortijdig schoolverlaters door middel van diagnose educatiemeter, ondersteuning bij schoolkeuze etc
- Presentaties VMBO en ROC omtrent studiekeuze, doorleren en verzuim
- Specifieke begeleiding voor doelgroepen ZorgAdviesTeam (Antilliaanse, Marokkaanse, Irakese en - Somalische nationaliteit, tienermoeders, probleemwijken)
- Alle MBO-jongeren die dit jaar / deze zomer hun diploma gingen halen, zijn door hun ROC benaderd om hun toekomstperspectieven in beeld te brengen (enquête, administratie bellen, e-mailen, klas in, diploma-uitreikingen);
- Ontwikkelen lijst productaanbod (productencatalogus);
- Die examenkandidaten, die nog geen helder toekomstperspectief hadden, zijn uitgenodigd voor een persoonlijk gesprek waar ze gericht geadviseerd worden over zijn of haar specifieke mogelijkheden voor verder doorleren in het onderwijs om zijn of haar kansen op de arbeidsmarkt te vergroten;
- De jongeren die aangeven te willen gaan werken, maar nog geen werk hebben, worden d.m.v. coaching en training geholpen alsnog een arbeidsplaats te verwerven;
- Na de zomer worden de jongeren die nog geen toekomstperspectief hebben en in eerste instantie aangaven geen behoefte te hebben aan een adviesgesprek alsnog benaderd om naar hun plannen en de realisatie daarvan te vragen. Diegenen die nog geen werk hebben of hebben besloten door te leren zullen nogmaals voor een adviesgesprek worden uitgenodigd;
- Communicatiecampagne gehouden onder studenten om de voordelen van doorleren specifiek onder de aandacht te brengen;
- Maken van een alumnibeleidsplan;
- Uitvoeren alumnibeleid.
- Projecten begeleid wonen ter voorkoming van schooluitval
- Begeleiding door JIT (Jeugd Interventie Team)
- Ziekteverzuimprotocol i.s.m. GGD
- Time-out
- Preventieproject Overstap VMBO-MBO
- Versterking loopbaanbegeleiding VMBO-T
- VM2, geïntegreerd opleidingstraject waarbij VMBO basisberoepsleerlingen op eigen locatie -MBO-2 diploma behalen
- Project 'Leven Lang Leren' (Leren & Werken)
- Werkmaatje

Bestaande activiteiten programma 2: Matching-offensief

De activiteiten in dit programma richten zich op het extra inzetten op matching en begeleiding van jongeren op een baan of stage. Werkgevers worden hier nadrukkelijk bij betrokken, een aantal initiatieven van/met werkgevers of branches zijn reeds gestart. In Speedmeetcenter van de Werkpleinen worden speedmeets georganiseerd tussen jongeren en de werkgevers die (leerwerk)banen beschikbaar hebben.

Het convenant 'Diversiteit en gelijke behandeling in bedrijf'. Middels dit platform worden werkgevers betrokken bij het signaleren van kansrijke functies en sectoren voor jongeren en het ontwikkelen van een instrumentarium om werkgevers te ondersteunen bij het in dienst nemen van jongeren.

Daarnaast de volgende activiteiten:

- Sluitende aanpak; alle geregistreerde vsv-ers in traject bij jongerenloket – diagnose-trajectplan richting startkwalificatie /duurzaam werk
- Administratieve verwerking van in en uitschrijvingen scholen, 1 oktober telling, verzuim etc
- Begeleiding en Nazorg ex gedetineerden (meer inzet voor betere regie vanuit coördinator zorgnetwerken)
- Periodieke instroomacties op jongeren onder de 23 die niet in begeleiding (meer) zijn bij het jongerenloket
- Extra focus op Antilliaanse, Irakese, Somalische en Marokkaanse jongeren, evenals tienermoeders en jongeren met woonproblematiek
- Outreachende aanpak om (risico)jongeren op te sporen, samen met BWD, jongerenconsulent op vindplaatsen, afleggen huisbezoeken
- Jongeren in beeld: totale bestandscontrole op de groep 16 tot 23 jaar, aanschrijven, gesprekken, huisbezoeken van alle jongeren waar geen actuele schoolvermelding van bekend is, ondersteuning, individuele coaching/traject
- Effectief inzetten van de bestaande re-integratiedienstverlening bijvoorbeeld diagnose, praktijktrainingen en StartBaan
- Marktbewerking: kwartaaloverzichten stand van zaken arbeidsmarkt UWV-Werkbedrijf, kwartaaloverzichten van de situatie op de stageplaatsen- en leerbanenmarkt (Colo-barometer), bestaande marktbewerkingsplannen, initiatieven die branches en sectoren inzetten
- De marktbewerking vindt plaats via vier sporen: communicatiecampagne, voorlichtingsbijeenkomsten, bedrijfsbezoeken. organisatie van banenmarkten en speedmeets
- Begeleiding van jongeren die kunnen uitstromen naar werk: analyse van kansen en beperkingen, inzet van re-integratiemiddelen, matching, begeleiding van sollicitaties, nazorg bij plaatsing op vacatures
- Begeleiding van werkgevers die jongeren kunnen plaatsen: analyse van wervingskansen, informatie en hulp verstrekken bij invullen van formulieren, matching, indien nodig toepassen van arbeidsinpassingsmaatregelen, nazorg bij plaatsing op vacatures
- Werkacademie

Bestaande activiteiten programma 3: Extra Leerwerk-banen/stages

Op dit moment worden in het kader van programma 3 in de regio Haaglanden al diverse activiteiten ontplooid. Een aantal voorbeelden:

Colo en de kenniscentra voor beroepsonderwijs en bedrijfsleven zijn in samenspraak met OCW het StageOffensief gestart waarbinnen een twintigtal acties worden uitgevoerd. Haaglanden pakt dit samen met Colo op. Gemeenten en het UWV Werkbedrijf zijn verantwoordelijk voor de levering van de kandidaten.

Andere activiteiten hebben betrekking op het creëren van meester-gezelplekken, waarbij oudere vakmensen in deeltijd-ww gekoppeld worden aan een jongere. Ook heeft het kabinet

recent besloten een scholingsbonus te geven aan bedrijven die een in zijn baan bedreigde werknemer uit een andere sector aanneemt. Daarnaast wordt in de regio Haaglanden het afgeven van ervaringscertificaten (evc's) en vrijwilligerswerk gestimuleerd en worden traineebanen voor hbo-ers en academici gecreëerd (junior werkcoaches).

In dit kader biedt ook de Wet Investering In Jongeren (WIJ) ondersteuning. Deze wet is per 1 oktober 2009 van kracht. Alle jongeren die een uitkering aanvragen moeten binnen acht weken door de gemeente een aanbod krijgen om te gaan leren en/of te gaan werken waardoor ze voorzien worden van een inkomen (Studiefinanciering of (gesubsidieerd) loon). Een inkomensvoorziening wordt alleen toegekend als dat inkomen te laag is, of als de gemeente geen aanbod kan doen. Motto bij deze methodiek is 'school voor werk'. Met het onderwijs zijn er nu afspraken gemaakt om jongeren die onvoldoende opgeleid zijn en niet in de reguliere opleidingen passen de mogelijkheid te bieden gedurende het hele schooljaar op ieder moment te kunnen laten instromen en hen een aanloop te bieden in de vorm van een leerwerktraject met een grote praktijkcomponent die in samenwerking met het bedrijfsleven wordt vorm gegeven. Om de multidisciplinaire aanpak te benadrukken is een handzaam overzicht met voorzieningen en instrumenten van ketenpartners in de maak. Dit sluit aan op de reeds bestaande digitale instrumentengids voor de klantmanagers van (o.a.) jongeren uit de regiogemeenten.

Daarnaast de volgende activiteiten:

- Geen jongere tussen wal en schip
 - o Versterken van de samenwerking tussen onderwijs en Jeugdzorg
 - o Jongeren zonder startkwalificatie actief opsporen en een aanbod doen
- Werkgeversloketten gericht op vraaggerichte acquisitie en matching
- Inkoop specifieke trajecten jongeren (BV de toekomst)
- Bemiddeling van jongeren door werkcoach Werkbedrijf
- Behouden en werving van zoveel mogelijk stageplaatsen en leerwerkbanen
- Bedrijven makkelijker maken van een BBL-leerwerkbaan aan te bieden
- Meer ontzorging van de werkgever bij meervoudige problematiek stagiair / werknemer
- De communicatie tussen bedrijf en school over de leerling en het leren in het bedrijf moet verbeteren
- Het benutten van (tijdelijke) vrije ruimte in het bedrijf voor scholing en begeleiding
- Het realiseren van vrijwilligerswerk speciaal gericht op jongeren
- Extra ondersteuning Antilliaanse jongeren door Antilliaanse casemanagers
- Woonbegeleiding
- JIT
- Stedelijk Zorgnetwerk
- Regionale en lokale Verwijsindex
- Millsproject (voorschakeltraject richting geüniformeerde beroepen).

Bestaande activiteiten programma 4: Kansen voor kwetsbare jongeren

Kwetsbare jongeren hebben door allerlei problemen vaak een grotere afstand tot de arbeidsmarkt en moeten net als alle jongeren kunnen meeprofiten van de ingezette maatregelen.

Kwetsbare jongeren hebben vaak een grote afstand tot de arbeidsmarkt en vaak geen startkwalificatie. Deze groep is divers en kan bestaan uit o.a.:

- o ongediplomeerde jongeren, uit Voortgezet Speciaal Onderwijs, Praktijkonderwijs en lagere mbo niveaus
- o allochtone jongeren
- o jongeren met taalachterstand (allochtoon en autochtoon)
- o functioneel analfabeten
- o jongeren vanuit de jeugdzorg
- o jongeren vanuit de reclassering

- o alleenstaande ouders en tienermoeders

Binnen de regio Haaglanden bestaan er met het praktijkonderwijs en het ROC Mondriaan al projecten voor kwetsbare jongeren. Zo worden jongeren die van het praktijkonderwijs de arbeidsmarkt opkomen nog een of twee jaar gecoacht door hun voormalige docent en heeft het ROC Mondriaan verschillende Reboundvoorzieningen om jongeren die dreigen uit te vallen tijdelijk op te vangen en te begeleiden. Daarnaast wordt regiobreed veel ingezet op het verbeteren van de zorgstructuur en het schoolmaatschappelijk werk in zowel het voortgezet onderwijs als het MBO. Ook de Centra voor Jeugd en Gezin worden betrokken bij dit programma. Voorbeelden van concrete acties zijn de projecten PROwerk en Nazorg Praktijkonderwijs, schoolmaatschappelijk werk en het stroomlijnen van zorgstructuren door Spirit4You. Spirit4You zorgt voor het verbeteren van de overgang van VO naar MBO en HBO. Zij voert de diverse activiteiten en projecten uit om deze overgang van leerlingen te verbeteren.

Daarnaast worden op dit moment in het kader van programma 4 in de regio Haaglanden ook de volgende activiteiten ontplooid:

- Effectief inzetten van de bestaande re-integratiedienstverlening w.o.:
 - o Diagnose/Assessment/Oriëntatie of beroepskeuze
 - o StartBaan / Werken aan werk / Project leren werken / Betaald leren werken / Proefplaatsing / werkervaringsplaats / Opstapbaan / Detacheringsbaan / Stageplaatsen
 - o Duale trajecten LeerWerkCentrum
 - o Work First
 - o Scholing of omscholing
 - o Jobhunting en intensieve begeleiding
 - o Starten als zelfstandige
 - o PIT training : Persoonlijke Investeringsstraining
 - o Niet-willers traject
 - o Sociale Activering
 - o Bewegingstrajecten
 - o Alleenstaande ouders
 - o Arbeidsmedisch advies en huisbezoek
- Effectief inzetten van het zorg en activeringsaanbod:
 - o Psychologisch onderzoek
 - o Focus op Meedoen
 - o Homecoach
 - o Lifecoaching
 - o Jobcoach
 - o Zorg en activeringsaanbod (tienermoederproject, voorschakeltrajecten BBL-BOL)
- Bevorderen Jeugdparticipatie door het initiëren van een Jeugdraad als klankbord voor gemeentelijke initiatieven.
- Actief beleid gericht op de jongere zonder baan of voortijdige schoolverlater, jongeren die 'langs de straat lopen' en niet bekend zijn bij gemeente of UWV-WERKbedrijf en ex-gedetineerde jongeren. De aanpak is sluitend.
- Leerplicht, vsv en wwv en werkbedrijf in 1 fysiek loket
- Geïntegreerde trajectaanpak vsv /wwv activering (straks WIJ)
- Inburgeringsplicht (trajecten) aangehaakt het jongerenloket en geïntegreerd in trajectaanpak
- Plusvoorzieningen
- 24-uurs opvang voor leerlingen
- Verbinden van jeugdzorg, onderwijs en arbeidsmarkt.
- Ketensamenwerking rondom jonge moeders
- Ketensamenwerking met justitie/nazorg gedetineerde jongeren

- Toeleidingstrajecten: maatschappelijke participatie (bijv. verzorging, hygiëne, sociale vaardigheden, Nederlands, computervaardigheden, opvoedingsondersteuning, ken je wijk, creativiteit, omgaan met geld)
- Toeleidingstrajecten: beroepsoriëntatie (bijv. werknemersvaardigheden, beroepenoriëntatie, beroepsvaardigheden, praktijktrainingen, bedrijfsbezoeken, sollicitatietraining, snuffelstages, vaktaal, studievaardigheden, Engelse conversatie)
- Schakeltrajecten: naar de thuiszorg, naar de ICT, naar de kinderopvang, naar de fietsenbranche, naar de beveiliging, naar de maatschappelijke zorg, naar de horeca, kleurrijke zorg
- Testen: capaciteiten, niveaubepaling, interesse, competenties

Bijlage 3 Overzicht van betrokkenen bij totstandkoming Actieplan Jongerenaanpak

Overzicht betrokken wethouders regio Haaglanden

	gemeente	wethouder	relevante portefeuille
1	Delft	mw. S.C.C.M. Bolten	Inkomen, arbeidsmarkt en emancipatie
		dhr. J. D. Rensen	Jeugd en Onderwijs
2	Den Haag	dhr. S. Dekker	Onderwijs, Jeugdzaken en Sport
		dhr. H.P.M. Kool	Sociale zaken, Werkgelegenheid en Economie
3	Leidschendam-Voorburg	mw. A.J.W. van Baalen	Onderwijs, Economie en Werkgelegenheid
		dhr. G.J.J. Rensen	Sociale zaken
4	Midden Delfland	mw. A. van den Heuvel	Onderwijs
		mw. T. van Nimwegen	Sociale Zaken, Jeugd-en Jongeren
5	Pijnacker-Nootdorp	dhr. L.C.H. Suijker	Onderwijsbeleid, Jeugd-en Jongerenbeleid
6	Rijswijk	dhr. J. Bolte	Sociale Zaken en Werkgelegenheid, Onderwijs, Jongerenbeleid
7	Wassenaar	dhr. P. van de Locht	Sociale Zaken, Onderwijs, Jeugd-en Jongerenbeleid
8	Westland	mw. M.A.A. Goeij-van der Klugt	Sociale Zaken
		dhr. B.P.M. van der Stee	Onderwijs, Jeugd-en Jongerenwerk
9	Zoetermeer	dhr. T.J. Haan	Sociale zaken, Werkgelegenheid en Welzijn
		dhr. F. Muijzers	Onderwijs, Jongeren

Overzicht deelnemers werkgroep Jongerenaanpak

	organisatie	naam
1	gemeente Delft	Annemiek Broekhuis (onderwijs)
		Annemarie Hellemans (onderwijs)
		Atie Hoekman (szw)
		Sandra Melenhorst (onderwijs)
2	gemeente Den Haag	Marina van der Maazen (szw)
		Truus van Noort (onderwijs)
		Jaap van Oeveren (szw)
		José Plasmans (onderwijs)
		Roelien Timmerman (onderwijs)
3	gemeente Leidschendam- Voorburg	Remco Herfst (szw)
		Isabel Vugs-Vink (onderwijs)
4	gemeente Midden Delfland	Gerard Kroes (szw)
5	gemeente Pijnacker-Nootdorp	Khalida van Dijk (onderwijs)
		Daan Poldermans (szw)
6	gemeente Rijswijk	Marja van der Kaaij (szw)

		Mark Kraakman (onderwijs)
7	gemeente Wassenaar	Ronald Strikwerda (szw)
8	gemeente Westland	Bert Delsman (onderwijs)
		Pieter Korstanje (szw)
9	gemeente Zoetermeer	Yvonne van Amstel (szw)
		Marianne Gringhuis (onderwijs)
		Leonie Hoksbergen (onderwijs)
10	UWV Werkbedrijf	Ruben Ham
		Hans Weimar
11	RPA Haaglanden	Maria Croonen
		Judith Dayala
		Marja Gruppelaar
		Geert Jan Heusinkveld
		Antoin Snoeck

Overzicht overige personen betrokken bij het opstellen Actieplan Jongerenaanpak

	organisatie	naam
1	Colo	Jan Fleer
		Hans Bert Griffioen
2	ROC Mondriaan	Marie Claire Gambon
		Sylvia Liem
3	VO Haaglanden	Ina Burema
		Hein van Asseldonk
4	ID College	Wim Koster
5	Werkgeversservicepunt Den Haag	Steven Baak

Bijlage 4 Definities en afkortingen

Definities

Startkwalificatie:	Een startkwalificatie wordt behaald met het succesvol afronden van het havo of het vwo, of met het behalen van een diploma van een mbo-opleiding op niveau 2 van de kwalificatiestructuur van de wet Educatie en Beroepsonderwijs (WEB), de basisberoepsopleiding (bron UWV).
Laagopgeleid:	Een afgeronde opleiding van ten hoogste VMBO / MAVO niveau.
Baan:	Een reguliere arbeidsplaats van tenminste 12 uur per week op basis van een arbeidsovereenkomst (bron: convenant)
Stage:	Een werkervaringsplaats van bepaalde duur zonder arbeidsovereenkomst (bron: convenant).
Leerwerkbaan:	Een arbeidsplaats die bestaat uit een component leren en een component werken met gemiddeld tenminste 1 dag scholing in de week die tenminste leidt tot een door de branche erkende kwalificatie (bron: convenant).
Jongere:	In de context van dit plan van aanpak een persoon in de leeftijd van 18 tot en met 26 jaar.
Kwetsbare jongere:	Volgens toelichting modelconvenant SZW: Hieronder worden verstaan jongeren met een traditioneel zwakke positie op de arbeidsmarkt zoals: <ul style="list-style-type: none">- Overbelaste jongeren die gebukt gaan onder een opeenstapeling van problemen, uiteenlopend van beperkte vaardigheden en gedragsproblemen tot gebroken gezinnen, chronische armoede, schulden, verslaving, criminaliteit in de directe omgeving. Denk hierbij in het bijzonder aan jongeren in jeugdzorgtrajecten.- Ongediplomeerde jongeren en jongeren uit het Voortgezet Speciaal Onderwijs, het Praktijkonderwijs en de lagere Mbo-niveaus.- Allochtone jongeren (vanwege het hoge werkloosheidspercentage t.o.v. autochtone jongeren) Volgens Convenant: Allochtone jongeren, jongeren met een beperking en jongeren met een grote afstand tot de arbeidsmarkt.
Schoolverlater:	Voor de onderwijsstatistiek geldt: iemand die het door de overheid bekostigde voltijdonderwijs in het afgelopen jaar voor het eerst en voor minstens één jaar heeft verlaten (CBS). Volgens de definitie in de Enquête Beroepsbevolking (EBB) van het CBS is men maximaal één jaar schoolverlater. Volgens de Wet Werk en Bijstand (WWB) is de termijn maximaal drie jaar. Het Researchcentrum voor Onderwijs en Arbeidsmarkt (ROA) spreekt over de opleiding die het afgelopen jaar is verlaten. Opleiding is breder dan formeel dagonderwijs (bron: UWV)
Voortijdig schoolverlater:	Iedere jongere tussen de 12 en 23 jaar die zonder startkwalificatieniveau het onderwijs verlaat (bron: www.voortijdschoolverlaten.nl).
Sectorarrangement:	Afspraken over de inzet van middelen ten behoeve van (grote) aantallen (leerwerk)plaatsen in grote sectoren van de economie en bij landelijke werkgevers (bron: convenant)

Afkortingen

BBL	Beroeps Begeleidende Leerweg
BOL	Beroeps Opleidende Leerweg
BPL	BeroepsPraktijkVorming
CPB	Centraal Plan Bureau
Cfi	Centrale Financiën Instellingen
Colo	Centraal Orgaan van Landelijke Opleidingsorganen van het bedrijfsleven
DJI	Dienst Justitiële Inrichtingen
EVC	Eerder Verworven Competenties
HBO	Hoger BeroepsOnderwijs
LTO	Land- en Tuinbouw Organisatie Nederland
MBO	Middelbaar BeroepsOnderwijs
MKB	Midden en Klein Bedrijf
NWW	Niet Werkende Werkzoekende
O&O fonds	Opleidings- en Ontwikkelingsfonds
OCW	Onderwijs, Cultuur en Onderwijs
PvA	Plan van Aanpak
PPS	Publiek Private Samenwerking
RMC	Regionaal Meld-en Coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaters
ROC	Regionaal OpleidingsCentrum
RPA	Regionaal Platform Arbeidsmarktbeleid
SOB	Samenwerkingsverband Onderwijs Bedrijven
SWOT	Strengths, Weaknesses, Opportunities en Threats
SZW	Sociale Zaken en Werkgelegenheid
UWV	Uitvoeringsinstituut WerknemersVerzekeringen
VMBO	Vorbereidend Middelbaar Beroepsonderwijs
VNO-NCW	Fusieorganisatie tussen het Verbond van Nederlandse Ondernemingen (VNO) en het Nederlands Christelijk Werkgeversverbond (NCW)
VO-instelling	Voortgezet Onderwijs
VSV	Voortijdig SchoolVerlater
VWO	Vorbereidend Wetenschappelijk Onderwijs
WGS	WerkGeversServicepunt
WIJ	Wet Investeren in Jongeren
WO	Wetenschappelijk Onderwijs
WW	Werkloosheidswet
WWB	Wet Werk en Bijstand
ZZP	Zelfstandige Zonder Personeel